

TJUGOFJÄRDE VECKAN »UNDER ÅRET«

MÅNDAG DEN 14 SEPTEMBER

DET HELIGA KORSETS UPPHÖJELSE

Fest

Man väljer en av följande läsningar:

Läsning

4 Mos 21:4–9

Israel bröt upp från berget Hor och tog vägen åt Röda havet till för att gå omkring Edoms land. Men under vägen blev folket otåligt. Och folket talade mot Gud och mot Mose och sade: »Varför har ni fört oss upp ur Egypten, så att vi måste dö i öknen? Här finns ju varken bröd eller vatten, och vår själ vämjес vid den usla föda vi får.« Då sände Herren giftiga ormar bland folket, och dessa bet folket. Och mycket folk i Israel blev dödat. Då kom folket till Mose och sade: »Vi har syndat därmed att vi talade mot Herren och mot dig. Be till Herren att han tar bort dessa ormar från oss.« Och Mose bad för folket. Då sade Herren till Mose: »Gör dig en orm och sätt upp den på en stång. Sedan må var och en som har blivit ormbiten se på den, så skall han bli vid liv.« Då gjorde Mose en orm av koppar och satte upp den på en stång. När sedan någon hade blivit biten av en orm, såg han upp på kopparormen och blev så vid liv.

eller

Läsning

Fil 2:6–11

Kristus Jesus ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud, utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss. När han till det yttre hade blivit människa, gjorde han sig ödmjuk och var lydig ända till döden, döden på ett kors. Därför har Gud upphöjt honom över allt annat och gett honom det namn som står över alla andra namn, för att alla knän skall böjas för Jesu namn, i himlen, på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till ära.

Responsoriepsalm

Ps 78:1–2, 34–38 (R. jfr 7b)

*När responsoriepsalmen sjungs så används texten i **Cecilia 651**. När den läses används följande text:*

R. Glöm inte Herrens verk!

Lyssna, mitt folk, till min undervisning,
böj era öron till min muns ord.

Jag vill öppna min mun till lärorikt tal,
uppenbara förborgade ting från fordom. R.

När han dräpte folket, frågade de efter honom
och vände om och sökte Gud.
De tänkte då på att Gud var deras klippa
och att Gud den Högste var deras förlossare. R.

De talade inställsamt för honom med sin mun
och hycklade för honom med sin tunga.
Men deras hjärtan höll sig inte ståndaktigt vid honom,
och de var inte trogna i hans förbund. R.

Dock, han är barmhärtig,
han förlåter missgärning,
och han vill inte fördärva.
Därför avvände han ofta sin vrede,
han lät ej hela sin förtörnelse bryta fram. R.

Halleluja

V. Vi tillber dig, Herre Jesus Kristus, och prisar dig,
ty genom ditt kors har du återlöst världen.

Evangelium

Joh 3:13–17

Vid den tiden sade Jesus till Nikodemos: »Ingen har stigit upp till himlen utom den som stigit ner från himlen: Människosonen. Liksom Mose hängde upp ormen i öknen, så måste Människosonen upphöjas för att var och en som tror på honom skall ha evigt liv. Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom.«

TISDAG DEN 15 SEPTEMBER

JUNGFRU MARIAS SMÄRTOR

Minnesdag

Sekvensen *Stabat mater* kan sjungas före (Halleluja och) evangeliet.

Läsning

Heb 5:7–9

Under sitt liv på jorden uppsände Kristus med höga rop och tårar enträgna böner till den som kunde rädda honom från döden, och han blev bönhörd därför att han böjde

sig under Guds vilja. Fast han var son lärde han sig lyda genom att lida, och när han hade fullkomnats blev han för alla som lyder honom den som bringar evig frälsning.

Responsoriepsalm

Ps 31:2-6, 15-16, 20 (R. 17b)

R. Hjälp mig, Herre, i din nåd.

Till dig, Herre, tar jag min tillflykt,
låt mig aldrig komma på skam,
befria mig i din rättfärdighet.

Vänd ditt öra till mig, skynda att rädda mig,
var mig en fast klippa, en borg som blir min räddning. R.

Ty du är mitt bergfäste och min borg,
och du skall, för ditt namns skull, leda och föra mig.

Du skall dra mig ur det nät som de lade ut för mig,
ty du är mitt värn.

I din hand befaller jag min ande,
du befriar mig, Herre, du trofaste Gud. R.

Men jag förtröstar på dig,
Herre, jag säger: »Du är min Gud.«

Min tid står i dina händer,
rädda mig från mina fienders hand
och mina förföljare. R.

Stor är din godhet,
den du förvarar åt dem som fruktar dig,
och i allas åsyn bevisar dem
som tar sin tillflykt till dig! R.

Sekvens

1. Under korset står Maria
sörjande vid sonens sida
där han dör för syndig värld.
2. Jesu plågor henne bränner
och hon modershjärtat känner
genomborrat av ett svärd.
3. O hur sorgsen, hur bedrövad
övergiven, tröst berövad
är Guds moder i sin nöd!

4. Vem kan fatta vad hon lidit
och hur hennes hjärta svidit
under sonens bittra död.
5. För oss fallna människor plågad
smärtans kalk, till brädden rågad,
hon nu sonen tömma ser,
6. och hon hör emellan ropen
från den grymma pöbelhopen
hur han till sin Fader ber.
7. Kunde nu mitt hårda hjärta
känna något av din smärta
och din övergivenhet.
8. Kunde jag med dig få känna
Jesu kval mitt hjärta bränna
i hans dödsstunds bitterhet.
9. Jesu moder vid din sida
vill jag stå och med dig lida
i min Herres bittra nöd.
10. Här vid korset vill jag dröja
och i ödmjukhet mig böja
för hans lidande och död.
11. Bed för mig att jag må lära
att med Jesus korset bära
när min sista timme slår.
12. Bed att jag ej honom sviker
och ej från hans sida viker
tills jag evigt målet når.

Halleluja

V. Salig är du jungfru Maria,
som utan död fick martyriets segerkrans
under Herrens kors.

Evangelium

Joh 19:25–27

Vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster, Maria som var gift med Klopas och Maria från Magdala. När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade, sade han till sin mor: »Kvinna, där är din son.« Sedan sade han till lärjungen: »Där är din mor.« Från den stunden hade hon sitt hem hos lärjungen.

eller:

Evangelium

Luk 2:33–35

Jesu far och mor förundrade sig över vad som sades om honom. Och Symeon välsignade dem och sade till hans mor Maria: »Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid – ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd – för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.«

ONSDAG DEN 16 SEPTEMBER

Läsning

1 Kor 12:31 – 13:13

Sök vinna de nådegåvor som är störst. Och då skall jag visa er en väg som är överlägsen alla andra.

Om jag talar både människors och änglars språk men saknar kärlek, är jag bara ekande brons, en skrällande cymbal. Och om jag har profetisk gåva och känner alla hemligheterna och har hela kunskapen, och om jag har all tro så att jag kan flytta berg, men saknar kärlek, är jag ingenting. Och om jag delar ut allt jag äger och om jag låter bränna mig på bål, men saknar kärlek, har jag ingenting vunnit.

Kärleken är tålmodig och god. Kärleken är inte stridslysten, inte skrytsam och inte uppblåst. Den är inte utmanande, inte självisk, den brusar inte upp, den vill ingen något ont. Den finner inte glädje i orätten, men gläds med sanningen. Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den.

Kärleken upphör aldrig. Den profetiska gåvan, den skall förgå. Tungotalet, det skall tystna. Kunskapen, den skall förgå. Ty vår kunskap är begränsad och den profetiska gåvan är begränsad. Men när det fullkomliga kommer, skall det begränsade förgå.

När jag var barn, talade jag som ett barn, förstod som ett barn och tänkte som ett barn. Men sedan jag blev vuxen har jag lagt bort det barnsliga. Ännu ser vi en gåtfull spegelbild; då skall vi se ansikte mot ansikte. Ännu är min kunskap begränsad; då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig.

Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken.

Responsoriepsalm

Ps 33:2–5, 12, 22 (R. 12b)

R. Saligt är det folk som Herren har utvalt till sin arvedel.

Tacka Herren till lyrans klang,

lovsjung honom till tiosträngad harpa.
Sjung en ny sång till hans ära,
spela skönt med jubelklang. R.

Ty Herrens ord är rätt,
och allt vad han gör är gjort i trofasthet.
Han älskar rättfärdighet och rätt,
jorden är full av Herrens nåd. R.

Saligt är det folk vars Gud är Herren,
det folk som han har utvalt till sin arvedel.
Må din nåd, Herre, vara över oss,
såsom vi hoppas på dig. R.

Halleluja

Jfr Joh 6:63c, 68c

V. Alla dina ord är ande och liv,
du har det eviga livets ord.

Evangelium

Luk 7:31–35

Vid den tiden sade Jesus till folket: »Vad skall jag då jämföra detta släktes människor med? Vad liknar de? De liknar barn som sitter på torget och ropar till varandra: 'Vi spelade för er, men ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte gråta.' Johannes döparen har kommit, och han äter inte bröd och dricker inte vin och då säger ni: 'Han är besatt.' Människosonen har kommit, och han både äter och dricker, och då säger ni: 'Se vilken frossare och drinkare, en vän till tullindrivare och syndare.' Men alla Vishetens barn har gett Visheten rätt.«

TORSDAG DEN 17 SEPTEMBER

Läsning

1 Kor 15:1–11

Jag vill påminna er om evangeliet som jag förkunnade, som ni också tog emot, på vars grund ni står och genom vilket ni blir räddade. Jag vill påminna er om orden i min förkunnelse – den håller ni väl fast vid, annars var det bortkastat att ni kom till tro. Bland det första jag förde vidare till er var detta som jag själv hade tagit emot: att Kristus dog för våra synder i enlighet med skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder vid ett och samma tillfälle, de flesta är ännu i livet, men några har avlidit. Därefter visade han sig för Jakob och sedan för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig, detta ofullgångna foster. Jag är ju den allra minste av apostlarna, inte värdig att kallas apostel, eftersom jag har förföljt Guds församling. Men genom Guds nåd är jag vad jag är, och hans nåd mot mig har inte varit förspild. Jag har arbetat mer än

någon av dem, fast inte jag själv, utan Guds nåd som har varit med mig. Jag eller de – så är det vi förkunnar och så är det ni har lärt er att tro.

Responsoriepsalm

Ps 118:1-2,16-17,28 (R. 1)

R. Tacka Herren, ty han är god
eller: Halleluja.

Tacka Herren, ty han är god,
 evigt varar hans nåd.
Så må Israel säga,
 evigt varar hans nåd. R.

Herrens högra hand upphöjer,
 Herrens högra hand gör mäktiga ting.
Jag skall inte dö, utan leva
 och berätta om Herrens gärningar. R.

Du är min Gud, och jag vill tacka dig,
 min Gud, jag vill höja ditt lov. R.

Halleluja

Matt 11:28

V. Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor;
jag skall skänka er vila, säger Herren.

Evangelium

Luk 7:36-50

Vid den tiden bjöd en av fariseerna hem Jesus på en måltid, och han gick dit och tog plats vid bordet. Nu fanns det en kvinna i staden som var en synderska. När hon fick veta att han låg till bords i fariséns hus, kom hon dit med en flaska balsam och ställde sig bakom honom vid hans fötter och grät. Hon vätte hans fötter med sina tårar och torkade dem med sitt hår, och hon kysste hans fötter och smorde dem med sin balsam. Farisén som hade bjudit honom såg det och sade för sig själv: »Om den mannen vore profet, skulle han veta vad det är för sorts kvinna som rör vid honom, en synderska.« Då sade Jesus till honom: »Simon, jag har något att säga dig.« – »Säg det, mästare«, sade han. »Två män stod i skuld hos en penningutlånare. Den ene var skyldig femhundra denarer, den andre femtio. När de inte kunde betala, efterskänkte han skulden för dem båda. Vilken av dem kommer att älska honom mest?« Simon svarade: »Den som fick mest efterskänkt, skulle jag tro.« – »Du har rätt«, sade Jesus, och vänd mot kvinnan sade han till Simon: »Du ser den här kvinnan. Jag kom in i ditt hus, och du gav mig inte vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår. Du gav mig ingen välkomstkyss, men hon har kysst mina fötter hela tiden sedan jag kom hit. Du smorde inte mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med balsam. Därför säger jag dig: hon har fått

förlåtelse för sina många synder, ty hon har visat stor kärlek. Den som får litet förlåtet, visar liten kärlek.« Och han sade till henne: »Dina synder är förlåtna.« De andra vid bordet sade då för sig själva: »Vem är han som till och med förlåter synder?« Men Jesus sade till kvinnan: »Din tro har hjälpt dig. Gå i frid.«

FREDAG DEN 18 SEPTEMBER

Läsning

1 Kor 15:12–20

Om det nu förkunnas att Kristus har uppstått från de döda, hur kan då några bland er säga att det inte finns någon uppståndelse från de döda? Om det inte finns någon uppståndelse från de döda, har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, ja, då är vår förkunnelse tom och tom är också er tro. Och då visar det sig att vi har vittnat falskt om Gud, eftersom vi har vittnat om Gud att han har uppväckt Kristus, som han ju inte kan ha uppväckt om det är sant att de döda inte uppstår. Ty om inga döda uppstår, har heller inte Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder. Då är också de som har avlidit i tron på Kristus förlorade. Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor.

Men nu har Kristus uppstått från de döda, som den förste av de avlidna.

Responsoriepsalm

Ps 17:1, 6–8, 15 (R. 15)

R. Jag vill mätta mig av din åsyn.

Hör, o Herre, en rättfärdig sak,
ge akt på mitt rop, lyssna till min bön.
Den kommer inte från falska läppar. R.

Jag åkallar dig, ty du, Gud, skall svara mig.
Vänd ditt öra till mig, hör mina ord.
Bevisa din underbara nåd,
och befria mig från fienden,
du som räddar dem
som tar sin tillflykt till din högra hand. R.

Bevara mig som en ögonsten,
skydda mig i dina vingars skugga.
I rättfärdighet skall jag skåda ditt ansikte,
när jag vaknar, vill jag mätta mig av din åsyn. R.

Halleluja

Jfr Matt 11:25

V. Välsignad är du, Fader, himlens och jordens Herre,
som uppenbarat himmelrikets hemligheter
för dem som är som barn.

Vid den tiden vandrade Jesus från stad till stad och från by till by och förkunnade budskapet om Guds rike. Med honom följde de tolv och några kvinnor som hade blivit botade från onda andar och från sjukdomar: Maria, hon från Magdala, som sju demoner hade farit ut ur, Johanna, hustru till Herodes förvaltare Kusas, Susanna och många andra, som alla hjälpte dem med sina tillgångar.

LÖRDAG DEN 19 SEPTEMBER

Läsning

1 Kor 15:35-37, 42-49

Nu undrar någon: »Hur uppstår de döda? Hurdan kropp har de när de kommer?« Vilken enfaldig fråga! Det du sår får inte liv om det inte dör. Och när du sår, är det inte den blivande växten du sår utan ett naket sädeskorn eller något annat frö. Så är det också med de dödas uppståndelse. Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt. Det som blir sått föraktat uppstår i härlighet. Det som blir sått svagt uppstår fullt av kraft. Det som blir sått som en kropp med fysiskt liv, uppstår som en kropp med ande.

Finns det en kropp med fysiskt liv, så finns det också en med ande. Och så står det skrivet: *Den första människan, Adam, blev en varelse med liv.* Men den siste Adam blev en ande som ger liv. Det andliga kommer alltså inte först, utan det fysiska; därefter kommer det andliga. Den första människan kom från jorden och var jord; den andra människan kom från himlen. Som den jordiska var, så är också de jordiska, och som den himmelska är, så är de himmelska. Och liksom vi blev en avbild av den jordiska, skall vi också bli en avbild av den himmelska.

Responsoriepsalm

Ps 56:10-14 (R. jfr 14c)

R. Jag skall vandra inför Gud i de levandes ljus.

Mina fiender måste vika tillbaka när jag ropar.

Jag vet att Gud står mig bi. R.

Jag prisar Guds ord,

jag prisar Herrens ord.

Jag förtröstar på Gud och skall inte frukta.

Vad kan människor göra mig? R.

Jag har löften att infria till dig,

Gud, jag vill infria dem med lovoffer.

Ty du har räddat mitt liv från döden

och mina fötter från fall.

Så kan jag vandra inför Gud

i de levandes ljus. R.

Halleluja

Jfr Luk 8:15

V. Saliga är de som hör ordet och tar vara på det och genom uthållighet bär frukt.

Evangelium

Luk 8:4-15

Vid den tiden då mycket folk samlades och man drog ut till Jesus från de olika städerna, sade han i en liknelse: »En man gick ut för att så sitt utsäde. När han sådde föll en del på vägganten, och folk trampade på det och himlens fåglar åt upp det. En del föll på berghällen, och när det hade kommit upp, vissnade det bort eftersom det inte fick någon väta. En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp samtidigt och förkvävde det. Men en del föll i den goda jorden, och det växte och gav hundrafaldig skörd.« Sedan ropade han: »Hör, du som har öron att höra med.«

Hans lärjungar frågade honom vad denna liknelse betydde, och han svarade: »Ni har fått gåvan att lära känna Guds rikets hemligheter, men de andra får dem som liknelser, för att *de inte skall se, fast de ser, och inte förstå, fast de hör.*

Vad liknelsen betyder är detta: Utsädet är Guds ord. De vid vägganten är de som hör ordet, men sedan kommer djävulen och tar bort det ur deras hjärtan, för att de inte skall tro och bli räddade. De på berghällen är de som tar emot ordet med glädje när de hör det men som inte har något rotfäste. De tror en kort tid, men i prövningens stund avfaller de. Det som föll bland tistlarna, det är de som hör ordet men som längre fram kvävs av livets bekymmer, rikedomar och nöjen och aldrig ger mogen skörd. Men det som kom i den goda jorden, det är de som hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta och genom uthållighet bär frukt.«

TJUGOFEMTE SÖNDAGEN »UNDER ÅRET« DEN 20 SEPTEMBER

Första läsningen

Jes 55:6-9

Sök Herren medan han låter sig finnas,
åkalla honom medan han är nära.
Må den gudlöse överge sin väg,
den ondskefulle sina planer.
Må han vända om till Herren,
så skall han förbarma sig över honom,
vända om till vår Gud,
som alltid vill förlåta.
Mina planer är inte era planer
och era vägar inte mina vägar,
säger Herren.
Liksom himlen är högt över jorden,
så är mina vägar högt över era vägar,
mina planer högt över era planer.

Responsoriepsalm

Ps 145:2–3, 8–9, 17–18 (R. jfr 18a)

När respensoriepsalmen sjungs så används texten i Cecilia 691. När den läses används följande text:

R. Herren är nära alla som ropar till honom.

Dag efter dag vill jag prisa dig,
nu och för evigt sjunga ditt lov.
Stor är Herren, högt är han prisad,
ingen kan fatta hans storhet. R.

Nådig och barmhärtig är Herren,
sen till vrede och rik på kärlek.
Herren är god mot alla,
barmhärtig mot allt han har skapat. R.

Rättfärdig är Herren i alla sina gärningar,
kärleksfull i allt han gör.
Herren är nära alla som ropar,
alla som av hjärtat ropar till honom. R.

Andra läsningen

Fil 1:20c–24, 27a

Jag väntar och hoppas att jag alltid öppet skall våga lovprisa Kristus med min kropp, vare sig den skall leva eller dö. Ty för mig är livet Kristus och döden en vinning – såvida inte ett fortsatt liv här på jorden ger mig en vinst genom mitt arbete, för då vet jag inte vad jag skall välja. Jag slits åt båda hållen: jag längtar efter att bryta upp och vara hos Kristus, det vore ju det allra bästa. Men för er skull är det viktigare att jag lever kvar här. Lev nu bara på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium.

Halleluja

Jfr Apg 16:14b

V. Herre, öppna våra hjärtan,
så att vi lyssnar till Jesu Kristi ord.

Evangelium

Matt 20:1–16

Vid den tiden framställde Jesus denna liknelse för sina lärjungar: »Med himmelriket är det som när en jordägare vid dagens början gick ut för att leja arbetare till sin vingård. Han kom överens med dem om en dagspenning på en denar och sände i väg dem till vingården. Vid tredje timmen gick han ut igen och fick se några andra stå sysslösa på torget. Till dem sade han: 'Gå bort till vingården, ni också. Jag skall ge er skäligt betalt.' Och de gav sig dit. Sedan gick han ut vid sjätte timmen och vid

nionde och gjorde likadant. Vid elfte timmen gick han ut igen, och när han såg några andra stå där sade han: 'Varför står ni här hela dagen utan att arbeta?' De svarade: 'Därför att ingen har lejt oss.' Då sade han: 'Gå bort till vingården, ni också.' På kvällen sade vingårdens ägare till förmannen: 'Kalla samman arbetarna och ge dem deras lön. Börja med dem som kom sist och sluta med de första.' De som hade lejts vid elfte timmen kom fram och fick en denar var. När sedan de första steg fram trodde de att de skulle få mer, men fick var sin denar de också. Då protesterade de och sade till ägaren: 'De där som kom sist har bara hållit på en timme, och du jämställer dem med oss som har slitit hela dagen i solhettan.' Då sade han till en av dem: 'Min vän, jag är inte orättvis mot dig. Vi kom ju överens om en denar, ta nu vad du skall ha, och gå. Men jag vill ge den siste lika mycket som du fick. Har jag inte rätt att göra som jag vill med det som är mitt? Eller ser du med onda ögon på att jag är god?' Så skall de sista bli först och de första sist.«